

Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
Postbus 2232
3500 GE UTRECHT

Ons kenmerk DOC-00156589
Zaaknummer 2020-205220
Bijlage(n) 1

Maastricht 10 juni 2021
Verzonden 14 juni 2021

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Vergunning

Artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming

GOVa 6a Wateraanvoer Noordervaart

Zaaknummer: 2020-205220

1. Besluit

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 17 augustus 2020 een aanvraag om een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland. De aanvraag betreft het uitbreiden van de wateraanvoer vanuit de Zuid-Willemsvaart naar de Noordervaart in de gemeente Nederweert. Het plangebied is de kruising van de Zuid-Willemsvaart, Kanaal Wessem-Nederweert en de Noordervaart. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2020-205220.

Besluit

Gelet op de bepalingen van de Wnb besluiten wij:

1. Aan Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, Avenue Ceramique 125 te Maastricht de op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb vereiste vergunning te verlenen voor het uitbreiden van de wateraanvoer vanuit de Zuid-Willemsvaart naar de Noordervaart in de gemeente Nederweert gelegen in of nabij de Natura 2000-gebieden, zoals opgenomen in bijlage 1 bij deze vergunning.
2. dat aan deze vergunning de in hoofdstuk 3 vermelde voorschriften verbonden zijn;
3. dat de vergunning voor bepaalde tijd wordt verleend en geldig is tot en met 30 april 2023;
4. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 17 augustus 2020 onderdeel uit maken van deze vergunning, tenzij daarvan op basis van de aan dit besluit verbonden voorschriften mag of moet worden afgeweken.

2. Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, beroep instellen bij de Rechtbank Limburg.

U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit ter inzage is gelegd een beroepschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht alsmede de redenen van het beroep (motivering). Het beroepschrift moet worden gericht aan: Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht; Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Als u een beroepschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg verzoeken een voorlopige voorziening te treffen. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

C.B.H.P. Deben-Erens
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Team Vergunningen

Afschriften

Dit besluit is verzonden aan de aanvrager van de vergunning.

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Witteveen+Bos, postbus 233, 7400 AE Deventer, ter kennisname;
- Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nederweert, postbus 2728, 6030 AA Nederweert, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX te Arnhem, ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, p.a. Omgevingsdienst Brabant-Noord, t.a.v. Groene Wetten Vergunningverlening, Postbus 88, 5430 AB te Cuijk, ter kennisname;
- Vlaamse Overheid, Vlaams Administratief Centrum, Koningin Astridlaan 50, Afdeling Agentschap voor Natuur en Bos, busnummer 5, 3500 Hasselt België, ter kennisname
- Bezirksregierung Düsseldorf, Dezernat 53, Postfach 30 08 65, 40408 Düsseldorf Deutschland, ter kennisname.

Rechtsbescherming

De aanvraag is afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het ontwerp van het besluit op de aanvraag heeft gedurende 6 weken, van 25 december 2020 tot en met 4 februari 2021, voor een ieder ter inzage gelegen in het gouvernement te Maastricht. Gedurende deze termijn kon eenieder bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen.

Binnen de termijn waarin de aanvraag en het ontwerpbesluit ter inzage hebben gelegen zijn geen zienswijzen ingediend.

3. Voorschriften

Aan deze vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. De vergunning geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 17 augustus 2020 worden uitgevoerd;
2. Indien blijkt dat de in de vergunning gestelde termijn (30 april 2023) niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de vergunning betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal acht weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de vergunning ingediend te worden.

4. Procedure en beoordelingskader

4.1 Vergunningsaanvraag

Op 17 augustus 2020 hebben wij van Witteveen+Bos, namens Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, een aanvraag voor een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb ontvangen. Er wordt vergunning gevraagd voor het uitbreiden van de wateraanvoer vanuit de Zuid-Willemsvaart naar de Noordervaart in de gemeente Nederweert. Het plangebied is de kruising van de Zuid-Willemsvaart, Kanaal Wesseem-Nederweert en de Noordervaart. Het project heeft een potentieel significant negatief effect op meerdere Natura 2000-gebieden. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2020-205220.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning is vereist.

4.2 Procedure

Op 6 december 2017 hebben wij besloten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren op de voorbereiding van besluiten op aanvragen om een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb.

4.3 Bevoegd gezag

Omdat het initiatief plaats vindt in de provincie Limburg zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Bij ons besluit betrekken wij tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.

4.4 Instemming

De effecten van stikstofdepositie van het project hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die op het grondgebied van andere provincies liggen. Op grond van artikel 1.3, vierde lid, van de Wnb hebben wij de ontwerpbeschikking aan de colleges van Gedeputeerde Staten van deze provincies gestuurd.

4.5 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. De Wnb en de daarbij bijbehorende regelgeving zoals de Omgevingsverordening Limburg 2014 (hoofdstuk 3) zijn gericht op de bescherming van natuur. Indien andere aspecten, dan bescherming van natuur, aan de orde zijn kan een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving vereist zijn.

4.6 Beoordelingskader

4.6.1 Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Een verzoek om een vergunning wordt beoordeeld op basis van hoofdstuk 2, paragraaf 2.3, van de Wnb. Op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is een vergunning van Gedeputeerde Staten vereist voor het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

De vereiste vergunning wordt uitsluitend verleend, indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

Bestaat op grond van de passende beoordeling (inclusief de daarbij betrokken mitigerende maatregelen) niet de vereiste zekerheid, dan kan een aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb alleen worden verleend in het uitzonderlijke geval dat bij toetsing blijkt dat geen Alternatieve oplossingen voor handen zijn, sprake is van Dwingende redenen van openbaar belang en Compenserende maatregelen worden getroffen. Oftewel dat de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.

4.6.2 Buitenlands toetsingskader

Wanneer een vergunningaanvraag voor een project voorziet in stikstofdepositie op één of meer stikstofgevoelige buitenlandse Natura 2000-gebieden volgt uit de uitspraak van de RvS van 16 april 2014 inzake RWE Eemshaven (201304768/1/R2), dat ter beantwoording van de vraag of de aangevraagde situatie significante effecten op deze gebieden kan hebben, toepassing kan worden gegeven aan het daarvoor relevante buitenlands toetsingskader.

5 Overwegingen

5.1 Aangevraagde situatie

De aanvraag heeft betrekking op het project 'GOVa 6a: Noordervaart-wateraanvoer'. Dit project beoogt de wateraanvoer vanuit de Zuid-Willemsvaart naar de Noordervaart te vergroten tot een wateraanvoer van 6 m³/s en het binnen de legger aanpakken van eventuele nog resterende hydraulische knelpunten in de Noordervaart. Momenteel kan maximaal circa 3,4 m³/s water vanuit de Zuid-Willemsvaart naar de Noordervaart en van daaruit naar de Peelregio aangevoerd worden. In een bestuurlijke intentieovereenkomst is vastgelegd dat de wateraanvoer naar de Peelregio tenminste 5,4 m³/s dient te zijn. Met het huidige systeem is het niet mogelijk om deze hoeveelheid aan te leveren. Daarom dient de capaciteit van het systeem vergroot te worden.

Daarnaast wordt in het watersysteem van de Zuid-Willemsvaart water vanuit België via de spuirollen van Sluis 15 doorgevoerd. Tijdens het schutten van schepen moet dit gestopt worden. Deze alternerende werking van Sluis 15 is een ongewenste situatie. Daarom dient een omloopriool/bypass gerealiseerd te worden die losstaat van het schutproces van Sluis 15.

Conform project 'GOVa 6a: Noordervaart - wateraanvoer' worden voor de toekomstige situatie de volgende elementen aan het plangebied toegevoegd:

- bypass Sluis 15 (nieuw aan te leggen), hierin wordt ook de inpassing van een toekomstige waterkrachtcentrale (WKC) beschouwd. De bypass leidt onder vrij verval water om Sluis 15 heen. De capaciteit is 7 m³/s en er is rekening gehouden met het plaatsen van een toekomstige WKC aan het uiteinde van de bypass;
- aanvoerduiker (nieuw aan te leggen), van Zuid-Willemsvaart (bovenpand van Sluis 15) naar voedingskanaal. De aanvoerduiker voert water onder vrij verval van het hoge pand van de Zuid-Willemsvaart naar het voedingskanaal. De capaciteit is 6 m³/s, met behulp van regelwerk is het debiet te reguleren;
- aftapduiker (nieuw aan te leggen), van voedingskanaal naar Zuid-Willemsvaart (benedenpand van Sluis 15). De aftapduiker voert water onder vrij verval van het voedingskanaal naar het lage pand van de Zuid-Willemsvaart. De minimale capaciteit is 6 m³/s;
- sifon onder kanaal Wessems-Nederweert, zowel aanleg nieuwe sifon als werkzaamheden aan bestaande sifon. De sifons transporteren water onder kanaal Wessems-Nederweert door van het voedingskanaal aan de westoever naar het voedingskanaal aan de oostoever, welke uitmondt in de Noordervaart. De ontwerpcapaciteit is 6 m³/s.

Om deze elementen te realiseren zullen de volgende werkzaamheden plaats gaan vinden:

- aan- en afvoer van materieel en materiaal met vrachtwagens/schepen;
- plaatsen van damwanden (duwen, heien, trillen) tot de kleilaag op NAP +25 m;
- graafwerkzaamheden;
- storten van stenen en beton;
- baggeren.

Er zijn mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring.

5.2 Beoordeling stikstofeffecten Natura 2000-gebieden

In relatie tot de betrokken Natura 2000-gebieden dient te worden vastgesteld dat de aanvraag betrekking heeft op het uitbreiden van de wateraanvoer vanuit de Zuid-Willemsvaart naar de Noordervaart in de gemeente Nederweert, waarvoor niet eerder een toestemming als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb dan wel een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Wabo jo. artikel 2.2aa, onder a, van het Bor is verleend.

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. In de directe omgeving (<10 km) van het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden Groote Peel, op 5,6 km afstand, Weerter- en Budelerbergen & Ringselven op 5,5 km afstand en Sarsven en De Banen op 1,0 km afstand. Op grotere afstand van het plangebied liggen verder nog de Natura 2000-gebieden Leudal (10,6 km), Deurnsche Peel & Mariapeel (13,0 km), Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux (13,6 km), Strabrechtse Heide & Beuven (13,8 km), Swalmdal (17,5 km), Roerdal (17,5 km), Grensmaas (15,1 km), Meinweg (22,6 km), Boschhuizerbergen (33,5 km), Maasduinen (33,1 km), Zeldersche Driessen (49,1 km), Oeffelter Meent (49,0 km) en Sint Jansberg (52,2 km). Qua buitenlandse Natura 2000-gebieden ligt op circa 10,7 kilometer in België het Natura 2000-gebied Noord-Oost Limburg en op circa 22,5 kilometer in Duitsland het Natura 2000-gebied Vogelschutzgebiet 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg.

Gezien de afstand tot de nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn op deze gebieden naast effecten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof mogelijk effecten te verwachten van verstoring door geluid en licht, optische verstoring en verdroging. Uit de aangeleverde voortoets is reeds gebleken dat significante effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten zijn voor de verstoringsaspecten verzuring, vermesting en geluid. In de aanvraag wordt ten aanzien van deze aspecten een nadere onderbouwing gegeven. Op de andere beschermde gebieden zijn alleen mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring.

5.2.1 Verzuring en vermesting

Er vindt een tijdelijke toename van stikstofdepositie plaats door de werkzaamheden met gemotoriseerde machines en aan- en afvoer van mens en materieel. Als gevolg van deze depositie kan vermesting optreden. In de hiernavolgende paragraaf zal een algemene analyse van de effecten van stikstof beschreven worden, waarna beoordeeld wordt of de projectbijdrage een negatief of significant negatief effect heeft op habitattypen en leefgebieden in de Natura 2000-gebieden. Het voorkomen van habitattypen en leefgebieden binnen een Natura 2000-gebied wordt bepaald aan de hand van de meest actuele informatie in (ontwerp)beheerplannen, de PAS gebiedsanalyses (2016-2017) en de actuele vigerende habitattypen- en leefgebiedkaarten. Het toetsingskader wordt gevormd door de vastgestelde instandhoudingsdoelen voor elk habitatype en leefgebied, zoals is vastgesteld in de aanwijzingsbesluiten.

De instandhoudingsdoelen zijn gericht op areaal, kwaliteit en bij soorten op aantallen waarvoor een behouds-, uitbreidings-, of verbeteropgave geldt. Bij de effectbeoordeling wordt bepaald op welke habitattypen en leefgebieden sprake is van een (naderende) overschrijding van de KDW.

5.2.1.1 Algemene analyse van de effecten van stikstof

Stikstofdepositie

De meeste habitattypen beschikken over een stikstofkringloop. Binnen deze kringloop circuleren grote hoeveelheden stikstof. Onderdeel van de stikstofkringloop is stikstofdepositie (het neerslaan van stikstof uit de lucht). Deze depositie wordt uitgedrukt in mol N/ha/jr. In Nederland bestaan natuurlijke achtergronddeposities gemiddeld uit 1-5 kg N/ha/jr., oftewel 71-357 mol N/ha/jr. Deze natuurlijke achtergronddepositie wordt door menselijke activiteiten verhoogd tot 14 tot 42 kg N/ha/jr., oftewel 1000-3000 mol N/ha/jr. De verhoogde achtergronddepositie daalt sinds 1990. De daling is de laatste jaren gestagneerd. De berekende achtergronddepositie kan door meteorologische fluctuaties variëren met 5-10 %. Stikstofdepositie kan leiden tot verzuring en vermisting. Het effect dat een toename in stikstofdepositie heeft op een habitatype of leefgebied is van diverse factoren afhankelijk, waaronder het bodemtype, het habitatype en sleutelfactoren. Voorbeelden van sleutelfactoren zijn grond- en oppervlaktewaterhuishouding, beheer en de natuurlijke dynamiek. De gevoeligheid van een habitatype of leefgebied is vastgelegd in de KDW. De KDW is een toetswaarde voor langdurige stikstofdepositie, en dus niet voor tijdelijke effecten. De KDW wordt uitgedrukt in (hele) kilogrammen stikstof per hectare per jaar. Het preciezer weergeven van de KDW is vanwege de foutmarge daarin niet verantwoord. Omdat er bij stikstofberekeningen vaak gebruikt wordt gemaakt van de eenheid mol, is de KDW vaak omgerekend naar mol stikstof per hectare per jaar (1 kg N staat gelijk aan 71,39 mol N). Ook wanneer er gerekend wordt met mollen wordt de KDW afgerond op hele getallen. Met de KDW wordt de grens bedoeld waarboven het risico niet kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het habitatype of leefgebied significant wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermistende invloed van atmosferische depositie. Bij een overschrijding van de KDW bestaat een risico op een (significant) negatief effect, waardoor geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen mogelijk niet duurzaam kunnen worden gerealiseerd. Hoe hoger de overschrijding van het kritische niveau en hoe langduriger die overschrijding, hoe groter het risico op ongewenste effecten op abiotiek met gevolgen voor de biodiversiteit. De overschrijding kan uitgedrukt worden in de termen 'matige overbelasting' (een overschrijding van de KDW van meer dan 70 mol N/ha/jr. circa 1 kg N/ha/jr. tot 2x de KDW) en 'sterke' overbelasting (een achtergronddepositie van meer dan 2 maal de KDW).

De KDW is per habitatype of leefgebied berekend, en varieert dus tussen de verschillende habitattypen en leefgebieden. Er is een indeling gemaakt in de mate van stikstofgevoeligheid van een habitatype

Habitattypen en leefgebieden met rivier- of open water systemen hebben meestal een gebufferde bodem. Deze buffering vindt plaats door overstromingen. Hierdoor zijn deze habitattypen en leefgebieden minder of niet gevoelig voor verzuring en van nature voedselrijker. Deze typen hebben een relatief hoge KDW. Op voedselarme of 'schrane' habitattypen en leefgebieden, zoals heide en zandgronden heeft stikstofdepositie sneller een vermistende en verzurende werking. Stikstofdepositie resulteert in deze gebieden over het algemeen in een versnelde successie omdat stikstoflimitatie wordt opgeheven.

Ook krijgen andere soorten, die anders geen kans hebben op voedselarme gronden, een concurrentievoordeel. Beide mechanismen kunnen leiden tot het verdwijnen van de kritische en kenmerkende soorten.

Belangrijk is dat een overschrijding van de KDW niet automatisch betekent dat de instandhoudingsdoelen van een habitatype of leefgebied niet gehaald worden. De kwaliteit van een habitatype wordt bepaald door het voorkomen van kenmerkende planten- en diersoorten en de samenstelling ervan. Ook bij overschrijding is het mogelijk dat de habitatypen of leefgebieden duurzaam in stand gehouden worden en dat de kwaliteit goed is. Naast stikstof zijn er namelijk andere factoren die sturend zijn voor de instandhouding, zoals dynamiek, hydrologie en beheer.

In de bijlage 1, hoofdstuk 5 zijn de effecten van de projectbijdrage van 'GOVa 6a: Noordervaart - wateraanvoer' uitgewerkt worden per relevant Natura 2000-gebied.

5.3 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat onderhavige door aanvrager aangevraagde activiteit geen (significante) negatieve effecten zal veroorzaken op de betrokken Nederlandse, Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden, mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften worden nageleefd.

Tegen deze achtergrond is vergunningverlening voor de aangevraagde activiteit in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens de Wnb.

Bijlage 1: G6a WO06.09 – Wateraanvoer
Noordervaart, Passende beoordeling Natura 2000
d.d. 13 augustus 2020